

V's televisierecensenteam bestaat uit Julien Althuisius, Hanna Bervoets, Gidi Heesakkers, Haro Kraak en, deze week, **Frank Heinen**.

Tv-recensie

FRANK HEINEN

De Poel

Wie beroemd is, krijgt op enig moment de Fons de Poel-behandeling, tegenwoordig bij omroep Max. 'Dit is talent.'

In Nederland werkt het als volgt: eerst word je bekend, daarna beroemd en tenslotte krijg je de volledige De Poel-behandeling en word je in een uitzending van een halfuur op het schild gehesen, rondgedragen en bijgezet in de Eregalerij van Uitzending Gemist.

In den beginne verloopt zo'n behandeling als volgt: 'Fons de Poel. Ooit, zo'n 63 jaar geleden, werd hij hiër geboren, in zomaar een huis in zomaar een straat. Nijmegen. Gel-der-land. Niemand die toen kon vermoeden dat die kleine jongen zou uitgroeien tot een fameux journalist. Gejaagd door de wind belandde hij in Hilversum, waar hij verslaggever werd bij het legendarische *Brandpunt*. Hij groeide uit tot een gelauwerd documentairemaker en een unieke stem in de media. Hoe een Nijmeegs jochie uitgroeide tot de Hulk Hogan van de Hagiografie. Dit is het leven van Fons de Poel, 'prof' in 'profiel'.'

Yolanthe sprak van een 'heel sterke man'. Jansma noemde Wesley Sneijder 'heel kwetsbaar'

Tegenwoordig schetst De Poel zijn portretten bij Max, waar *Profiel* nu *Door Andere Ogen* heet. In *Door Andere Ogen* komen de hoofdpersonen niet aan het woord, maar hun omgeving - familie, vrienden, collega's - wél. Gisteravond, in aflevering één, was Wesley Sneijder het onderwerp. Beetje de afterdinner mint van Monty Python's Mr. Creosote na

de zesgangen Sneijdermaaltijd van vorige week. Toen Wesley bij Huys zat en Kees Jansma over Wesley bij Pauw en er een Wesley-feestavond was en een Wesley-eredienst en ga zo maar door. Maar vooruit.

Het programma opende met enkele beelden uit leven en werk. De onmiskenbare voice-over van De Poel: 'Dit is talent. Dit is glorie. Dit is thuiskomen. Dit is plezier.'

Een ander kenmerk van de De Poel-behandeling is dat het meestal gezellig blijft. Bij *Profiel* werd er weleens een tegenstem aan het woord gelaten (meestal Johan Derksen), die dan dingen zei als 'ik ben er niet zo vreselijk van onder de indruk' of 'dat vind ik wel jammer'. Derksen was gisteravond ook van de partij. Hij probeerde kritisch te zijn, maar het lukte niet erg. Ook Sneijders echtgenote Yolanthe, zijn ouders en zijn oude perschef Jansma hadden - niet superverrassend - vooral veel vriendelijks te melden: het was 'lefgozer' vóór en 'hart op de goeie plek' na. Wel opvallend: de tegenstrijdigheden. Yolanthe sprak van een 'heel sterke man'. Jansma noemde hem 'heel kwetsbaar'. Derksen sprak bewonderend over hoe Sneijder altijd die gewone jongen uit Ondiep gebleven was (sowieso altijd een vreemd compliment, vind ik, beweren dat mensen totaal niet veranderen - lijkt mij een puntje van zorg, maar alla), om even later melding te maken van een peperdure bruiloft en privéjets. Ook ietwat bevreedend: woorden die lovend bedoeld zijn, maar, losgezongen van de context, iets beangstigends krijgen. Zoals toen Jansma Sneijder 'een vernietigende kracht' noemde.

Ach: in het warme *Door Andere Ogen*-bad klinkt 'vernietigende kracht' ongeveer even angstaanjagend als 'kuikentje'. Of, zoals de maker het zelf zou formuleren: 'Dit is de kunst van bewonderen. Dit is vakmanschap. Dit is ontroering. Dit is Fons de Poel.'

DINSDAG 11 SEPTEMBER

Vandaag

DANS Wereldtop internationale dans jaarlijks naar Rotterdam

Samenwerking Luxor en Holland Dance Festival.

Internationale topdansgezelschappen komen vanaf volgend seizoen exclusief naar Rotterdam om drie tot vier avonden op te treden in het Nieuwe Luxor Theater, een zaal met 1.500 stoelen. Dankzij samenwerking met de vorig jaar opgerichte stichting Droom en Daad kan de organisatie van het Holland Dance Festival ook buiten de festivalperiode om grootschalige dansvoorstellingen van topchoreografen presenteren. De nieuwe filantropische stichting onder leiding van oud-Rijksmuseumdirecteur Wim Pijbes, wil de havenstad door middel van cultuur aantrekkelijker maken.

De nieuwe dansprogrammering zet stevig in op randprogramma's als ontmoetingen met dansers, inleidingen door topchoreografen en workshops voor dansstudenten en amateurs. 'Dat klinkt misschien niet revolutionair, maar je moet het wel weten te organiseren', zegt Samuel Wuersten (56), directeur van het Holland Dance Festival en lid van het college van bestuur van Codarts. 'Dankzij de toezegging van Droom en Daad en de samenwerking met Luxor kunnen wij topdansgezelschappen naar Nederland halen die hier anders niet te zien zijn.'

Hij kan nog niet zeggen wie naar Rotterdam komt. 'Na vier jaar onderhandelen zit ik in de kwetsbare eindfase. Maar omdat Droom en Daad de komende drie jaar heeft toegezegd, kan ik toppers boeken. Die plannen alleen maar ver vooruit.'

Volgens Wuersten is per gezelschap ongeveer een half miljoen euro ge-

moeid voor drie, vier optredens. 'Luxor trekt een brede mix aan publiek, van jong en hip tot ouder en ervaren. Met extra inzet kunnen we nieuwe toeschouwers voor dans werven.' Wuersten verwijst naar een uitverkocht optreden van de Martha Graham Dance Company in Luxor, een jaar geleden. 'De artistiek leider lichtte het programma persoonlijk toe en heette de honderd dansstudenten speciaal welkom. De sfeer was geweldig. Wim Pijbes en zijn adjunct Laura Dufour, beide dansliefebbers, waren om.'

Annette Embrechts

Xin Ying en Lloyd Knight in *Martha Grahams Maple Leaf Rag*.

Foto Hibbard Nash

KLOPT DIT WEL?

Berichten verspreiden zich vaak razendsnel, of ze nu kloppen of niet.

Wij proberen de zin van de onzin te scheiden. Deze week:

'Nederland staat qua financiële ongelijkheid mondiaal op de tweede plaats.'

• **Van wie komt die claim?**

Alleen in de VS zou de financiële ongelijkheid groter zijn dan in Nederland. Een staafgrafiekje in zakentijdschrift *Forbes* van deze zomer toont dat de rijkste 10 procent van de Nederlanders 68 procent van 's lands vermogen bezit. Daarmee zouden 'we' in de internationale toptwaalf van landen met de grootste ongelijkheid op de tweede plaats staan.

• **Klopt het?**

De cijfers komen uit een recent rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso) over de ongelijke welvaartsverdeling over huishoudens in de lidstaten. Het rapport spreekt niet over verschillen in inkomsten, maar over vermogens - een groot verschil, zegt Peter Hein van Mulligen, hoofd-econoom van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). 'De inkomensongelijkheid is in Nederland ongeveer gemiddeld, vergeleken met andere landen. De vermogensongelijkheid is volgens internationale vergelijkingen juist hoog.'

Dat heeft deels te maken met de

kwaliteit van de data. In Nederland is de Belastingdienst redelijk goed op de hoogte van ieders vermogen, vertelt Van Mulligen. 'Dat is vrij uniek in de wereld. In de meeste andere landen worden vermogens geschat via enquêtes, waarin mensen zelf hun vermogen moeten opgeven. Dat leidt tot ernstige onderrapportage.'

Ook Koen Caminada, hoogleraar empirische analyse van sociale en fiscale regelgeving van de Universiteit Leiden, zet kanttekeningen bij de data. 'Veel vermogens worden opgebouwd in de loop van decennia, via vererving of bedrijfsverdracht, en worden niet geadmistreerd. De grafiek van de Oeso is verder gebaseerd op twee of drie datajaren per land, het betreft statistiek in ontwikkeling. Je moet daarom uitkijken met internationale vergelijkingen.'

Bovendien is de pensioenopbouw niet meegenomen in de cijfers. Voor de lagere en middeninkomens is pensioenopbouw echter bij uitstek de manier om te sparen voor de oude dag, zegt Arjan Lejour, onderzoeker bij het Centraal Planbureau. De aller-rijksten bouwen wel pensioen op,

maar dat tikt relatief veel minder aan dan bij de overige burgers. Pensioenopbouw heeft dus een nivellerend effect op de vermogensongelijkheid.

Volgens Wiemer Salverda, emeritus hoogleraar arbeidsmarkt en ongelijkheid van de UvA, maakt dat voor de internationale vergelijking niet uit. 'De VS heeft ook omvangrijke kapitaalgedekte pensioensystemen. En ook voor de pensioenomslagstelsels als in Duitsland moet een vergelijkbare pensioenberekening worden gemaakt.' Lejour denkt wel dat het uitmaakt: 'Juist in Nederland, maar ook in Denemarken, op de derde plaats, zijn collectieve pensioenen belangrijk. In de VS bouw je meer een individueel pensioen op en ook in andere landen is het collectieve pensioen kleiner.' Cijfers die corrigeren voor pensioenopbouw ontbreken.

• **Eindoordeel**

De vermogensongelijkheid tussen Nederlandse huishoudens is relatief groot, maar onzekerheden omtrent dataverzameling en pensioenopbouw vertekenen mogelijk het beeld. **Enith Vlooswijk**

KORT

BEELDDE KUNST

Portret van Mesdag door Sluiter voor Panorama

Museum Panorama Mesdag in Den Haag heeft een portret van de maker van het Panorama, Hendrik Willem Mesdag (1831-1915), gekregen, gemaakt door Willy Sluiter (1873-1949). 'Het is een krachtig portret waarin Mesdag als kunstenaar, maar ook als ondernemer goed naar voren komt', aldus Suzanne Veldink, hoofd museale zaken. Sluiter maakte het portret na Mesdags dood in 1915 op basis van een foto. De twee kenden elkaar via de Haagse kunstenaarsvereniging Pulchri Studio, die Mesdag tussen 1889 en 1906 leidde.

KLASSIEK

Nederlandse Muziekprijs voor Peter Gijsbertsen

Tenor Peter Gijsbertsen wordt beloond met de Nederlandse Muziekprijs. Hij neemt de prijs in ontvangst op 8 november in het Theater aan de Parade in Den Bosch. De jury prijst 'de klankrijkdom van zijn stem' en 'zijn aandacht voor tekst en muzikaal detail'. De Muziekprijs is de hoogste staatsonderscheiding die aan jonge getalenteerde musici wordt toegekend. Heel jong is Gijsbertsen overigens niet: hij is geboren in 1983 en daarmee de oudste laureaat in jaren - meestal zijn laureaten eind 20. Begin dit jaar ging de prijs naar violist Maria Milstein.

Portret van Mesdag door Willy Sluiter.